

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d. Zagreb

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji i

Izvešće neovisnog revizora

za 2015. godinu

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za konsolidirane financijske izvještaje	1
Izvešće neovisnog revizora	2-4
Konsolidirani Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	5-6
Konsolidirana Bilanca / Konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju	7-8
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	9
Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima	10-11
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	12-89

Odgovornost za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji za 2015. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog financijskog stanja, konsolidiranih rezultata poslovanja, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tokova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u konsolidiranim financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj i konsolidirane rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07,54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisao za i u ime Uprave:

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d.
Ulica grada Vukovara 37
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
29. travnja 2016. godine

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
Z A G R E B 3.2
Ulica grada Vukovara 37

Tomislav Rosandić
Član Uprave

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničaru društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb (dalje u tekstu „Društvo“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od konsolidirane Bilance/konsolidiranog Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015, konsolidiranog Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog Izvještaja o promjenama kapitala i konsolidiranog Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz konsolidirane financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u konsolidiranim financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje konsolidiranih financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju priloženi konsolidirani financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb na 31. prosinca 2015., te konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tijekove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Isticanje pitanja

5. Kao što je opisano u bilješci 27. uz konsolidirane financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2015. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 842.162 tisuće kuna (31. prosinca 2014. u iznosu od 759.089 tisuća kuna) koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja ovog Izvješća nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

6. Kao što je opisano u bilješci 25. uz konsolidirane financijske izvještaje, stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010., upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Društva koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja. Društvo je podnijelo prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i prijedlog da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji konsolidirani financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 89. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Mišljenje o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

8. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 89. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 29. travnja 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

Irena Jadrešić, ovlaštteni revizor

Zdenko Balen, član Uprave

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

	Bilješke	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Prihod od prodaje električne energije	3	10.537.427	10.575.290
Prihod od prodaje toplinske energije	3	682.388	671.946
Prihod od prodaje plina na veleprodajnom tržištu	3	1.298.352	689.575
Prihod od prodaje plina kupcima opskrbe plina	3	386.388	371.490
Prihodi od prodaje		12.904.555	12.308.301
Ostali prihodi iz poslovanja	4	1.664.910	1.290.873
Ukupno poslovni prihodi		14.569.465	13.599.174
Trošak nabave električne energije		(1.943.077)	(1.200.023)
Trošak goriva		(1.798.986)	(1.777.077)
Nabavna vrijednost prodanog plina		(1.352.038)	(717.721)
Troškovi osoblja	5	(1.923.831)	(1.880.519)
Trošak amortizacije	9,10	(1.825.097)	(1.897.190)
Ostali rashodi iz poslovanja	6	(2.730.671)	(2.926.195)
Ukupno poslovni rashodi		(11.573.700)	(10.398.725)
Dobit iz poslovanja		2.995.765	3.200.449
Financijski prihodi	7	70.479	433.671
Financijski rashodi	7	(670.520)	(556.577)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(600.041)	(122.906)
Dobit prije oporezivanja		2.395.724	3.077.543
Trošak poreza na dobit	8	(455.667)	(612.119)
Dobit tekuće godine		1.940.057	2.465.424
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala matice		1.939.095	2.462.332
Imateljima nekontrolirajućeg udjela		962	3.092
		1.940.057	2.465.424

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	<u>1.940.057</u>	<u>2.465.424</u>
Ostala sveobuhvatna dobit		
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(4.453)	2.216
Neto dobit/gubitak od financijske imovine raspoložive za prodaju	<u>45.889</u>	<u>52.330</u>
Ukupno stavke koje će se prenijeti u dobit ili gubitak	<u>41.436</u>	<u>54.546</u>
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	<u>41.436</u>	<u>54.546</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine neto	<u>1.981.493</u>	<u>2.519.970</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit pripisiva:		
Vlasniku kapitala matice	1.980.788	2.516.797
Imateljima nekontrolirajućeg udjela	<u>705</u>	<u>3.173</u>
	<u>1.981.493</u>	<u>2.519.970</u>

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine:

Perica Jukić

Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
Z A G R E B 3.2
Ulica grada Vukovara 37

Tomislav Rosandić

Član uprave

Konsolidirana Bilanca / Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31.prosinca 2015. godine

IMOVINA	Bilješka	31.prosinca	31.prosinca
		2015.	2014.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	9,13	25.722.455	25.334.813
Investicije u tijeku	9	4.386.574	4.188.741
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	12	37.880	41.486
Nematerijalna imovina	10	121.437	77.046
Ulaganja u nekretnine	11	236.778	236.153
Dani dugoročni krediti i depoziti	15	28.605	4.533
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	16	245.910	192.676
Ostala dugotrajna imovina	17	115.795	51.277
Odgođena porezna imovina	8	650.681	653.907
Ukupna dugotrajna imovina		31.546.115	30.780.632
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	18	1.489.289	1.613.297
Potraživanja od kupaca	19	1.847.063	1.864.680
Ostala kratkotrajna potraživanja	20	835.753	518.209
Novac i novčani ekvivalenti	21	2.493.166	1.079.900
Ukupna kratkotrajna imovina		6.665.271	5.076.086
UKUPNA IMOVINA		38.211.386	35.856.718

Konsolidirana Bilanca / Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31.prosinca 2015. godine

KAPITAL I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca	31. prosinca
		2015. u tisućama kuna	2014. u tisućama kuna
Osnivački kapital	22	19.792.159	19.792.159
Revalorizacijske rezerve	22	100.836	54.947
Zadržana dobit / (Preneseni gubitak)	22	4.132.208	2.201.265
Kapital pripisan imateljima kapitala matice		24.025.203	22.048.371
Nekontrolirajući interes	14	-	29.202
Ukupni kapital		24.025.203	22.077.573
Obveze po dugoročnim kreditima	23	936.243	1.262.036
Dugoročne obveze prema državi	24	18.774	21.690
Dugoročna rezerviranja	25	969.501	902.779
Obveze po izdanim obveznicama	26	4.223.883	3.194.986
Ostale dugoročne obveze	27	4.444.970	4.499.502
Odgođene porezna obveza		21.816	13.573
Ukupne dugoročne obveze		10.615.187	9.894.566
Obveze prema dobavljačima	31	1.740.910	1.590.745
Tekuća dospjeća izdanih obveznica	26	93.380	93.380
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita	23	386.509	416.349
Obveze za kratkoročne kredite	28	-	8.981
Obveze za poreze i doprinose	29	199.288	361.095
Obveze za kamate		45.693	38.263
Obveze prema zaposlenima	30	226.510	151.240
Ostale kratkoročne obveze	32	878.706	1.224.526
Ukupne kratkoročne obveze		3.570.996	3.884.579
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		38.211.386	35.856.718

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine:

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
Z A G R E B 3.2
Ulica grada Vukovara 37

Tomislav Rosandić
Član uprave

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

	Osnivački kapital	Revaloriza -cijske rezerve	Zadržana dobit / preneseni (gubitak)	Imateljima kapitala matice	Nekontroli -rajući udio	Ukupno glavnica
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja 2014.	19.792.159	2.617	18.809	19.813.585	31.977	19.845.562
Dobit tekuće godine	-	-	2.462.332	2.462.332	3.092	2.465.424
Ostala sveobuhvatna dobit	-	52.330	2.135	54.465	81	54.546
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	<i>52.330</i>	<i>2.464.467</i>	<i>2.516.797</i>	<i>3.173</i>	<i>2.519.970</i>
Viškovi zemljišta	-	-	2.907	2.907	-	2.907
Isplata zadržane dobiti	-	-	(284.918)	(284.918)	-	(284.918)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(5.948)	(5.948)
Stanje 31. prosinca 2014.	19.792.159	54.947	2.201.265	22.048.371	29.202	22.077.573
Dobit tekuće godine	-	-	1.939.095	1.939.095	962	1.940.057
Ostala sveobuhvatna dobit	-	45.889	(4.196)	41.693	(257)	41.436
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	<i>45.889</i>	<i>1.934.899</i>	<i>1.980.788</i>	<i>705</i>	<i>1.981.493</i>
Viškovi zemljišta	-	-	1.401	1.401	-	1.401
Ostale promjene	-	-	(5.357)	(5.357)	-	(5.357)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(29.907)	(29.907)
Stanje 31. prosinca 2015.	19.792.159	100.836	4.132.208	24.025.203	-	24.025.203

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine:

Perica Jukić

Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
Z A G R E B 3.2
Ulica grada Vukovara 37

Tomislav Rosandić

Član uprave

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

	2015.godina	2014.godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		
Dobit/(gubitak) tekuće godine	1.940.057	2.465.424
Trošak poreza na dobit priznat u dobiti	455.667	509.764
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	600.041	122.906
Viškovi nekretnina	-	(3.954)
Gubitak s temelja fer vrednovanja derivata	(12.449)	393.281
Fer vrednovanje ulaganja u nekretnine	(625)	(3.096)
Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	47.507	73.518
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	1.825.097	1.897.190
Vrijednosno usklađenje potraživanja	71.419	56.689
Vrijednosno usklađenje zaliha	14.257	19.892
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja	66.722	94.397
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	<u>5.007.693</u>	<u>5.626.011</u>
(Povećanje) potraživanja od kupaca	(53.802)	(121.293)
Smanjenje/(povećanje) zaliha	109.751	(478.785)
(Povećanje) ostale kratkotrajne imovine	(317.544)	(60.454)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima	150.165	(67.470)
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	75.483	798.242
(Smanjenje) ostalih dugoročnih obveza	(247.223)	(607.062)
Novac ostvaren poslovanjem	<u>4.724.523</u>	<u>5.089.189</u>
Plaćeni porez na dobit	(843.656)	(465.018)
Plaćene kamate	(389.097)	(404.220)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	<u>3.491.770</u>	<u>4.219.951</u>
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od kamata	49.420	13.210
Izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme	(2.528.144)	(2.063.723)
Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme	25.674	20.845
Izdaci za nabavu ostale dugotrajne imovine	(23.966)	(46.215)
NETO NOVAC IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	<u>(2.477.016)</u>	<u>(2.075.883)</u>

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

	2015.godina u tisućama kuna	2014.godina u tisućama kuna
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od izdavanja obveznica	3.703.533	-
Primljeni dugoročni krediti	66.722	-
Otplata dugoročnih kredita	(417.915)	(258.848)
Otplata izdanih obveznica	(2.900.335)	(93.380)
Otplata kratkoročnih kredita	(8.981)	(681.866)
Isplata dividende	-	(284.970)
Isplata dividende manjinskom interesu– RWE	(44.512)	(5.948)
NETO NOVAC IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	398.512	(1.325.012)
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	1.413.266	819.056
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	1.079.900	260.844
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	2.493.166	1.079.900

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 29. travnja 2016. godine:

Perica Jukić

Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
ZAGREB 3.2
Ulica grada Vukovara 37

Tomislav Rosandić

Član uprave

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u daljnjem tekstu „Grupa“) sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu “HEP d.d.” ili “Društvo”) i ovisnih društava navedenih u bilješki 35.

HEP d.d. je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti HEP se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu i Osijeku, prodajom plina na veleprodajnom tržištu, te distribucijom plina u Osijeku i Đakovu.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Grupa je na dan 31. prosinca 2015. godine imala 11.935 zaposlenika (2014.:12.061) bez NE Krško d.o.o. Broj zaposlenih u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. je 648 zaposlenika (2014.: 646).

Ovi konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskim kunama, budući da je to funkcionalna valuta Grupe.

Zakoni o reguliranju energetske djelatnosti

Hrvatski sabor je 19. listopada 2012. godine donio Zakon o energiji i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti, a 8. veljače 2013. godine Zakon o tržištu električne energije. Zakon o tržištu plina donesen je 22. veljače 2013. godine, a Zakon o tržištu toplinske energije 21. lipnja 2013. godine. 18. rujna 2015. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije. Novim zakonima i pratećim podzakonskim aktima, usklađenim sa smjernicama i direktivama Europske Unije, određeno je daljnje restrukturiranje i usklađivanje poslovanja HEP grupe. Prema odredbama Zakona o tržištu električne energije i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije HEP d.d. i ovisna društva nastavljaju obavljati elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge za električnu energiju u Republici Hrvatskoj: prijenos električne energije, distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga.

Proizvodnja električne energije, opskrba električnom energijom i trgovina električnom energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti kako je definirano zakonima koji reguliraju energetske djelatnosti i trgovanje na tržištu energijom.

Opskrba električnom energijom odvija se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi, u kojima energetski subjekti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga obavlja se prema reguliranim uvjetima kupcima koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili ga koriste automatizmom. Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije opskrba električnom energijom u okviru univerzalne usluga obavlja se kao javna usluga. Kupci kategorije kućanstvo opskrbljuju se električnom energijom u sustavu obveze javne usluge, kao i dio povlaštenih kupaca koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača. Dio kupaca kategorije kućanstvo je iskoristio pravo na izbor opskrbljivača.

HEP d.d. i ovisna društva usklađuju organizaciju Grupe sukladno izmijenjenim zakonima i rokovima propisanim tim zakonima.

1. OPĆENITO (nastavak)

Zakoni o reguliranju energetske djelatnosti (nastavak)

U travnju 2012. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki, tarifnim sustavom za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki, tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Grupa primjenjuje navedene tarifne stavke od 1. svibnja 2012. godine. Uslijed izmjena koje je donio novi Zakon o tržištu električne energije Odluka o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki primjenjivala se do 30. rujna 2013. godine.

U veljači 2013. godine donesen je Zakon o tržištu električne energije kojim je određeno da svaki kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača, a kupci kategorije kućanstvo imaju pravo na opskrbu električnom energijom kao univerzalnu uslugu. Kupci koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača koriste uslugu zajamčene opskrbe koja se obavlja kao javna usluga.

Sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije Hrvatska energetska regulatorna agencija ("HERA") je 13. rujna 2013. godine donijela Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge, a 17. prosinca 2013. godine, Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom.

Od 1. listopada 2013. godine za opskrbu električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge primjenjuju se tarifne stavke za električnu energiju i opskrbnu naknadu sukladno Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge i odluci HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o. o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge od 1. listopada 2013. godine, te od 1. siječnja 2015. godine odlukama HERE o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge.

Kupci koji se električnom energijom opskrbljuju u zajamčenoj opskrbi plaćaju opskrbu po iznosima tarifnih stavki sukladno Metodologiji za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje. Od 1. srpnja 2014. godine za opskrbu električnom energijom kupaca u okviru zajamčene opskrbe primjenjuju se tarifne stavke za električnu energiju sukladno Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom i odlukama HERE o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom.

1. OPĆENITO (nastavak)

Glavna skupština

Glavna Skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese jedinog dioničara – Republike Hrvatske:

Ivan Vrdoljak	Član	Član od 21. studenog 2012. godine do 3. ožujka 2016. godine
Tomislav Panenić	Član	Član od 4. ožujka 2016. godine

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora u 2015. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Juraj Bukša	Član	Član od 5. lipnja 2014. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 3. lipnja 2008. godine do 31. svibnja 2015. godine
Dubravka Kolundžić	Član	Član od 1. lipnja 2015. godine

Članovi Nadzornog odbora u 2014. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ante Ramljak	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 5 lipnja 2014. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Juraj Bukša	Član	Član od 5. lipnja 2014. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 3. lipnja 2008. godine

Uprava u 2015. godini

Perica Jukić	Predsjednik	Član od 10. svibnja 2013, predsjednik od 12. rujna 2014. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Željko Štromar	Član Uprave	Član od 16. prosinca 2013. godine do 31. ožujka 2015. godine
Tomislav Rosandić	Član Uprave	Član od 2. siječnja 2015. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31.prosinca 2015. godine

1. OPĆENITO (nastavak)

Uprava u 2014. godini

Perica Jukić	Predsjednik	Član od 10. svibnja 2013, predsjednik od 12. rujna 2014. godine
Tomislav Šerić	Predsjednik	Predsjednik od 10. svibnja 2013. godine do 12. rujna 2014. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivan Matasić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine do 12. rujna 2014. godine
Krunoslava Grgić-Bolješić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine do 12. rujna 2014. godine
Željko Štromar	Član Uprave	Član od 16. prosinca 2013. godine do 31.ožujka 2015. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi pregled najvažnijih računovodstvenih politika Grupe, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini i prethodnim godinama.

Prezentacija konsolidiranih financijskih izvještaja

Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“) koji su na snazi u Europskoj uniji.

Konsolidirani financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određene dugotrajne imovine i određenih financijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna ('000 hrk), kao funkcionalnoj valuti Grupe.

Osnove računovodstva

Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju društva u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Iznosi u konsolidiranim financijskim izvještajima prezentirani su u tisućama kuna.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Standard i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2011-2013, te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Ona uključuju:
 - MSFI 3 Poslovna spajanja,
 - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti,
 - MRS 40 Ulaganje u nekretnine
- IFRIC 21 Pristojbe (na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 17. lipnja 2014., uz dopuštenu raniju primjenu).

Primjena gore navedenih standarda nije imala utjecaja na konsolidirane financijske izvještaje Društva za 2015. godinu.

Novi i izmijenjeni MSFI usvojeni za primjenu u EU, ali nisu još na snazi

- Izmjene i dopune MRS 19 Planovi definiranih primanja: Doprinosi zaposlenih – MRS 19 zahtijeva da se doprinosi zaposlenika ili trećih uzmu u obzir prilikom obračuna. Ove izmjene su na snazi u EU za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Uprava ne očekuje da će ove izmjene imati učinak za Grupnu.
- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2010-2012, te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu i ne očekuje se da će imati značajan utjecaj na Grupnu. Ona uključuju:
 - MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama,
 - MSFI 3 Poslovna spajanja,
 - MSFI 8 Poslovni segmenti,
 - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti
 - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina,
 - MRS 24 Objavljivanje povezanih osoba

Novi i izmijenjeni MSFI usvojeni od strane IASB, ali nisu još usvojeni u EU

Sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda nisu još usvojeni u EU:

- MSFI 9 Financijski instrumenti – u srpnju 2014. godine, IASB je izdao konačnu verziju MSFI 9 Financijski instrumenti koji sadrži cjelovit projekt financijskih instrumenata i zamjene MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, te sve prethodne verzije MSFI 9. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018., ranija primjena je dopuštena. Primjena standarda imat će učinak na klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata.
- MSFI 14 Razgraničenja – standard se odnosi na subjekte koji posluju na reguliranim tržištima koja po prvi puta primjenjuju MSFI. MSFI 14 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine. Društvo priprema konsolidirane financijske izvještaje u skladu s MSFI te ovaj standard neće primijeniti.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima – MSFI 15 je izdan u svibnju 2014. i predstavlja novi model u pet koraka koji se odnositi na prihode koji proizlaze iz ugovora s kupcima. Uprava provodi detaljne analize oko mogućih učinaka navedenog standarda na konsolidirane financijske izvještaje Društva.
- Godišnja poboljšanja MSFI ciklus 2012. – 2014.
 - MSFI 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
 - MSFI 7- Financijski instrumenti: objavljivanje (s posljedičnim izmjenama MSFI 1)
 - MRS 19 – Primanja zaposlenih
 - MRS 34 – Financijski izvještaji za razdoblja tijekom godine

Ove izmjene stupaju na snagu 1. siječnja 2016. godine. Ranija primjena je dopuštena.

- Izmjene MSFI 10 i MRS 28 – Prodaja ili unos imovine između investitora i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (izdano u rujnu 2014.)
- Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 – Investicijski subjekti: primjena izuzeća od obveze konsolidacije (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene MSFI 11 – Računovodstvo za stjecanje udjela u zajedničkim operacijama (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 1 – Objavljivanja (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene u MRS 16 i MRS 38 – Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 16 i MRS 41 – Poljoprivreda: višegodišnji nasadi (izdano u lipnju 2014.)
- Izmjene MRS 27 – Metoda udjela u odvojenom financijskim izvještajima (izdano u kolovozu 2014.)

Uprava Društva predviđa da primjena navedenih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalno značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje u razdoblju njihove prve primjene, osim MSFI 15 i MSFI 9 za koje Uprava Društva provodi detaljnu analizu u vezi mogućih učinaka primjene ovog standarda na konsolidirane financijske izvještaje.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Osnova sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja Društva

Konsolidirani financijski izvještaji Društva predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje.

Principi i metode konsolidacije

Konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od financijskih izvještaja HEP-a d.d. i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilješci 35. HEP d.d. ima kontrolu nad subjektom ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te sposobnost utjecati na prinos svojom prevlasti u tom subjektu. S obzirom da HEP d.d. u svim ovisnim društvima ima 100% udjela u kapitalu i predstavlja jedinog člana društva, temeljem čega ima mogućnost imenovanja uprave i odlučivanja, sva ova društva uključena su u konsolidirane financijske izvještaje kao ovisna društva.

Uključivanje ovisnih društava u konsolidaciju započinje od datuma na koji Matica stječe kontrolu nad tim društvom i prestaje kad Matica izgubi kontrolu nad njim.

Po potrebi su obavljena usklađenja u financijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koriste drugi članovi Grupe.

Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije.

Nekontrolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su konsolidiranim financijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Društva u njima. Nekontrolirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama kapitala od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekontrolirajućem udjelu.

Dobit ili gubitak i svaki dio ostale sveobuhvatne dobiti pripisani su dioničarima Matice i nekontrolirajućih interesa, čak i ako to rezultira negativnim iznosom nekontrolirajućeg interesa.

Promjena u vlasničkom udjelu ovisnog društva, bez gubitka kontrole, obračunava se kao glavnička transakcija.

Ako Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, ona prestaje priznavati povezane imovinu (uključujući goodwill) i obveze, nekontrolirajući interes i druge komponente glavnice, a svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaju se u dobiti ili gubitku. Svako preostalo ulaganje priznaje se po fer vrijednosti.

Valuta izvještavanja

Konsolidirani financijski izvještaji Društva prezentirani su u kunama ('000 hrk).

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Ulaganja u zajedničke operacije

Zajednički poslovi razvrstavaju se u skladu sa MSFI 11, u:

- zajedničko upravljanje – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i obveze temeljem financijskih obveza iz predmetnog posla
- zajednički pothvat – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla.

U klasifikaciji ulaganja u zajedničke poslove, Grupa razmatra:

- Strukturu zajedničkog posla
- Pravni oblik zajedničkog posla strukturiran kroz zasebne pravne osobe
- Ugovorne uvjete zajedničkog posla
- Sve ostale činjenice i okolnosti (uključujući bilo koje druge ugovorne aranžmane).

Udjeli u zajedničkim pothvatima iskazuju se primjenjujući metodu udjela.

Grupa obračunava svoje ulaganje u zajedničkom upravljanju na način da priznaje svoj dio imovine, obveza, prihoda i rashoda u skladu sa svojim ugovornim pravima i obvezama.

Grupa je kao zajedničko upravljanje identificirala ulaganje u nuklearnu elektranu Krško (bilješka 13).

2.SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Troškovi mirovinskih naknada i ostala primanja zaposlenih

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove.

Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2015. i 2014. godina
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje od 1. travnja 2014. godine	15%, 13%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%
Doprinos za ozljede na radu	0,5%

Doprinos za zdravstveno osiguranje

*Od 1. svibnja 2012. do 31. ožujka 2014. godine primjenjivala se stopa 13%, a od 1. travnja 2014. primjenjuje se stopa od 15%.

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose za mirovinsko osiguranje iz bruto plaća zaposlenika.

Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 5).

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospjeća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

Jubilarnе nagrade

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Grupi od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca.

2.SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Otpremnine

Od 1. listopada 2014. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP grupe), temeljem kojeg, svaki radnik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Ovaj Kolektivni ugovor vrijedi do 30. lipnja 2016. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine, osim zemljišta, koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine, a svaka promjena procjene obračunava se na osnovi novih očekivanja i ima učinak u tekućem i budućim razdobljima.

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na slijedećoj osnovi:

Zgrade	2015. i 2014. godina
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi do 2014. godine	20 – 25 godina
Plinovodi od 2014. godine	40 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojlila i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

2.SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje kao trošak ili prihod u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada.

Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budućni novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

2.SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje licence i software, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 godina.

2.SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Investicijske nekretnine

Investicijske nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Financijski i poslovni najam

Grupa kao najmoprimac

Grupa nema značajnih financijskih najмова. Tijekom 2015. i 2014. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Grupa priznaje plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Potraživanja od kupaca i predujmovi

Potraživanja od kupaca iskazuju se po trošku ispravljenom za iznose čija naplata je sumnjiva ili sporna.

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Zbog postojanja vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Grupa temeljem razumne procijene i iskustva stečenog kroz duže razdoblje obavlja vrijednosno usklađenje nenaplaćenih potraživanja:

Starost potraživanja	Postotak umanjenja 2015. i 2014. godine
Od 31 – 60 dana	1,5%
61 – 90 dana	3%
91 -180 dana	9%
181-365 dana	30%
preko godinu dana	90%

Utružena potraživanja i potraživanja od subjekata u stečajnom postupku i predstečajnoj nagodbi (osnovni dug i kamata) ispravljaju se u punom iznosu na teret rashoda, bez obzira na razdoblje proteklo od dospijeca.

2.SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe.

Od 2013. godine zalihe sadrže i emisijske jedinice CO₂. Uključivanjem Republike Hrvatske u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU ETS), Hrvatska elektroprivreda koja obavlja djelatnost proizvodnje električne i toplinske energije, ima obvezu kupovanja emisijskih jedinica stakleničkih plinova u količini koja odgovara verificiranim emisijama CO₂ koje nastaju izgaranjem fosilnih goriva iz termoenergetskih postrojenja uslijed kojih se emitira CO₂.

Društva su obvezna pribaviti dostatna prava za emisiju CO₂ do 30. travnja (godišnji ciklus). Zbog povlačenja IFRIC-a 3 i nedostatnih odredbi u MSFI-jevima, Grupa je analizirala različite računovodstvene modele za emisijska prava za CO₂, te između ostalog EFRAG-ove papire za rasprave. Povremeno, Grupa trguje sa CO₂ emisijskim pravima. Zbog toga Grupa priznaje emisijska prava kao zalihe.

Od travnja 2014. zalihe sadrže i plin za trgovanje na veleprodajnom tržištu, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju prosječne ponderirane cijene i neto očekivane prodajne vrijednosti (bilješka 18).

Za količine plina koje se direktno isporučuju kupcima za obračun troškova zaliha koristi se metoda specifične identifikacije njihovih individualnih troškova.

Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Trošak kamata priznaje se u razdoblju na koje se kamata odnosi.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Strane valute

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. funkcionalnoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Grupe i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja kao financijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, imovina i obveza inozemnih dijelova Grupe preračunavaju se u kune po tečaju važećem na datum konsolidirane bilance. Ovi dijelovi poslovanja vezani su uz EUR. Kako je osnovni cilj monetarne politike HNB-a stabilnost tečaja, ista se provodi održavanjem čvrstog odnosa kune prema EUR. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja. Međutim ukoliko osciliranje tečaja premaši 10% Grupa primjenjuje tečaj na datum transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe u rezervama i priznaju se kao dobit odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje inozemnog poslovanja.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakona koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Tekući i odgođeni porez razdoblja

Odgođeni porez knjiži se kao trošak ili prihod u konsolidiranom u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog priznavanja kod poslovnog spajanja.

U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Financijska imovina

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum transakcije. Financijska imovina se početno utvrđuje prema fer vrijednosti, uvećano za troškove transakcije, osim za onu financijsku imovinu koja je razvrstana za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

Financijska imovina klasificira se u kategorije imovine “raspoložive za prodaju” ” po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak” i “zajmovi i potraživanja”. Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine a utvrđuje se u vrijeme prvog knjiženja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine ili kraće razdoblje, ako je tako primjerenije.

Prihod od dužničkih instrumenata se priznaju po osnovi efektivne kamate.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiže se po fer vrijednosti. Pozitivne i negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti priznaju se izravno u rezerve iz revalorizacije ulaganja, uz izuzetak vrijednosnih usklađenja zbog gubitaka uslijed smanjenje vrijednosti, kamata utvrđenih metodom efektivne kamatne stope te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže u dobit i gubitak razdoblja. Ako dođe do prodaje ili smanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili gubitak ranije uknjižen u pričuve iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit razdoblja.

Dividende, tj. udjeli u dobiti po vlasničkim instrumentima se knjiže u dobit i gubitak kada se utvrdi da Grupa ima pravo na primitak dividende.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Financijska imovina (nastavak)

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju izražene u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja.

Zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, zajmovi i druga potraživanja u fiksnim i odredivim iznosima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu novca klasificiraju se kao 'zajmovi i potraživanja'. Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku korištenjem metode efektivne kamate, ispravljani za eventualno smanjenje vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenjujući efektivnu kamatnu stopu, osim kod kratkoročnih potraživanja kad priznavanje kamata nije materijalno značajno.

Smanjenje vrijednosti financijske imovine

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za financijsku imovinu procjenjuju se na svaki izvještajni datum. Smanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog priljeva po ulaganju. Kod financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih priljeva, utvrđene diskontiranjem uz primjenu izvorne efektivne kamatne stope na predmetno financijsko sredstvo.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti izravno za svu financijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja, ona se knjiže u korist konta za ispravak vrijednosti. Promjene knjigovodstvene vrijednosti konta za ispravak vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Izuzev kod glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon što je proknjiženo umanjenje, ranije iskazani gubici zbog umanjenja se storniraju kroz konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti do knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na datum storniranja umanjenja koji ne prelazi iznos amortiziranog troška koji bi bio iskazan da smanjenje vrijednosti nije bilo knjiženo.

Glede glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon gubitka zbog smanjenja vrijednosti knjiži se izravno u revalorizacijske rezerve.

Ulaganja

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna se u pravilu iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

2.SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Financijske obveze

Financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje se kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

Izvedeni financijski instrumenti

Društvo je potpisalo Ugovor o međuvaultnom swap-u kako bi upravljalo svojom izloženosti tečajnom riziku. Podrobnije informacije o derivativnim financijskim instrumentima su objavljene u bilješci 26.

Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak.

Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protok vremena priznaje se kao trošak kamata.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Korištenje procjena pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja

Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih konsolidiranih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanje fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u konsolidiranim financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Priznavanje prihoda

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije kućanstvima te industrijskim i ostalim kupcima u Republici Hrvatskoj. Ove djelatnosti sačinjavaju glavni prihod od redovitog poslovanja Grupe.

Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun isporučenih količina energije kupcima kategorije kućanstvo obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na ukupno proizvedenim i nabavljenim količinama energije. Pri tome se ukupno proizvedena i nabavljena količina energije korigira za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Cijena električne energije je regulirana od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) (Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije (NN 102/2015.) prestaje regulacija cijena za javnu uslugu opskrbe električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge). Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife. Sukladno tome, Grupa priznaje prihode na temelju cijena određenih tarifom odobrenom od strane regulatorne agencije. Alternativno, Grupa pruža mogućnost svojim kupcima da izaberu tržišni model, i u tom slučaju prihodi se priznaju u skladu sa cijenama na slobodnom tržištu (HEPI tarifni model).

Prihod od prodaje toplinske energije kućanstvima te industrijskim i ostalim korisnicima u Republici Hrvatskoj priznaje se kada je toplinska energija isporučena kupcima i kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi vezano za transakciju pritijecati u Grupi.

Prihodi od plina priznaju se kada je plin isporučen kupcima i kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi vezano za transakciju pritijecati u Grupi. Cijena plina regulirana je od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA). Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Prihodi od naknada za priključenje

Grupa je s 1. srpnja 2009. godine usvojila tumačenje IFRIC-a br. 18 „Prijenos imovine s kupaca“.

Tumačenje IFRIC-a br. 18 razjašnjava zahtjeve utvrđene MSFI-jevima u pogledu načina obračunavanja ugovora po kojima subjekt od kupca dobiva neku stavku nekretnine, postrojenja i opreme ili novac za njihovu izgradnju, koju za uzvrat koristi za priključenje kupca na mrežu ili da bi kupcu omogućio stalan pristup isporuci dobara, odnosno usluga. Kad neki predmet nekretnine, postrojenja i opreme prenesen s kupca udovoljava definiciji imovine, Društvo ga je dužno iskazati u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine knjiže se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Segmentalna analiza

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da Grupa dužničkim instrumentima trguje na javnim uređenim tržištima.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Kritične prosudbe kod primjene računovodstvenih procjena

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2, Uprava je davala određene prosudbe koje su imale značajan utjecaj na iznose u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Prosudbe su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na slijedeće:

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je objašnjeno u bilješci 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja. U 2014. godini procijenjeni vijek trajanja plinovoda produžen je sa 20-25 godina na 40 godina.

Fer vrijednost financijske imovine

Kao što je objašnjeno u bilješci 19., Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Rezerviranja za zaštitu okoliša

Aktivnosti i tehnologije namijenjeni zaštiti okoliša još uvijek nisu točno zakonom propisani. Uprava procjenjuje rezerviranja za zaštitu okoliša i razgradnju na temelju prethodnih iskustava i vlastitog tumačenja važećih zakona i propisa. Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju Nuklearne elektrane Krško NN broj 9/2002, Vlada Republike Hrvatske je 28. travnja 2006. godine donijela uredbu o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško.

Trošak razgradnje termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)

Budući da se naplata odvija akontacijskim sustavom sa stvarnim obračunom 2 puta godišnje, Grupa procjenjuje prihode od prodaje električne energije. Procjena se temelji na ukupno proizvedenoj količini električne energije na način da se proizvedena, odnosno nabavljena, količina umanjuje za procijenjene gubitke na distributivnoj mreži. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju.

Razlika između prethodno procijenjenih prihoda i stvarnih uplata priznaje se u konsolidiranoj bilanci kao ostale kratkotrajne obveze ili ostala kratkotrajna potraživanja.

2.SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Umanjenje dugotrajne imovine

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

Raspoloživost oporezive dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 650.681 tisuća kuna, na dan 31. prosinca 2014. godine 653.907 tisuće kuna (bilješka 8).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade iznose 420.425 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2015. godine i 364.497 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2014. godine (bilješka 25).

Posljedice određenih sudskih sporova

Grupa je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (bilješka 25).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se najvećim dijelom u Republici Hrvatskoj.

Izvještajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije) i plin (distribucija i prodaja plina).

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o financijskim prihodima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Grupa	
	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi iz osnovne djelatnosti	10.537.427	10.575.290	682.388	671.946	1.684.740	1.061.065	12.904.555	12.308.301
Ostali prihodi segmenata	1.588.378	1.203.331	55.407	58.401	21.125	29.141	1.664.910	1.290.873
Dobit / gubitak iz poslovanja	3.149.041	3.476.794	(290.676)	(346.516)	137.400	70.171	2.995.765	3.200.449
Neto financijski rashod							(600.041)	(122.906)
Porez na dobit							(455.667)	(612.119)
Neto dobit							1.940.057	2.465.424

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu financijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

	Ukupna imovina segmenta		Ukupne obveze segmenta	
	2015.	2014.	2015.	2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
				Prepravljeno
Električna energija	29.030.695	27.807.534	6.125.754	6.613.995
Toplinarstvo	1.204.678	1.184.190	187.850	203.167
Plin	383.816	389.202	101.933	104.419
Neraspoređeno	7.592.197	6.475.792	7.770.646	6.857.564
Ukupno Grupa	38.211.386	35.856.718	14.186.183	13.779.145

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

3. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

Informacije o najvećim kupcima

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2015. godini iznosi 10.537.427 tisuća kuna (u 2014. godini 10.575.290 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2015. godini iznosi 682.388 tisuća kuna (u 2014. godini 671.946 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2015. godini odnosi se na prodaju plina na veleprodajnom tržištu u iznosu 1.298.352 tisuća kuna i na prodaju plina kupcima opskrbe plina u iznosu 386.388 tisuća kuna (u 2014. godini prodaju plina na veleprodajnom tržištu iznosi 689.575 tisuća kuna i na prodaju plina kupcima opskrbe plina 371.490 tisuća kuna tisuća kuna).

Teritorijalna analiza poslovanja

Grupa posluje na području Europe, s zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Hrvatska	9.917.663	9.815.887
Zemlje Europske Unije	454.362	677.218
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	165.402	82.185
	<u>10.537.427</u>	<u>10.575.290</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

4. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Usluge za priključenje na mrežu	367.263	352.047
Prihodi po sudskoj presudi za neisporučenu el.en. od NEK –a	328.925	-
Prihod od imovine financirane iz naknade za priključenje	230.636	234.482
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja (bilješka 19)	73.123	99.549
Prihodi od usluga	135.658	141.733
Kapitalizirana imovina	95.437	88.905
Zatezne kamate	74.243	58.664
Prihodi od prodaje materijala	37.592	39.510
Prihod od prodaje prekogranične prienosne moći	58.508	75.731
Prihodi od međukompenzacijskog mehanizma HOPS-a – inozemstvo	18.341	35.747
Prihod od ukidanja troškova za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	21.915	-
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja-godišnji odmori	5.843	70
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	21.695	4.696
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja – sudski troškovi	20.593	42.487
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	6.170	20
Naplaćena potraživanja po predstečaju	17.363	8.900
Prihodi od opomena kupcima	5.082	5.334
Prihodi temeljem sudskih troškova po tužbama	8.177	8.389
Dobici od prodaje materijalne imovine	51.281	1.603
Naplaćena otpisana potraživanja	2.352	8.906
Ostali poslovni prihodi NEK d.o.o.	4.977	5.094
Ostalo	79.736	79.006
	1.664.910	1.290.873

U 2015. godini ostvaren je prihod od usluga za priključenje na mrežu u iznosu od 367.263 tisuća kuna (u 2014.godini 352.047 tisuća kuna) temeljem IFRIC 18 (Prijenos imovine s kupca).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

5. TROŠKOVI OSOBLJA

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Neto plaće	1.078.947	1.038.540
Neto plaće NEK d.o.o.	95.097	94.546
Troškovi poreza i doprinosa	711.389	703.240
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća NEK d.o.o.	38.398	44.193
	<u>1.923.831</u>	<u>1.880.519</u>

Ukupni troškovi zaposlenika:

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Bruto plaće	1.790.336	1.741.780
Bruto plaće NEK	133.495	138.739
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 6)	117.937	112.542
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 6)	59.359	73.244
Neiskorišteni godišnji odmori (bilješka 6)	441	17.677
	<u>2.101.568</u>	<u>2.083.982</u>

Naknade članovima Uprave i izvršnim direktorima društava Grupe:

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Bruto plaće	27.198	29.002
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	6.107	6.432
Ostala primanja	3.360	3.972
	<u>36.665</u>	<u>39.406</u>

5. TROŠKOVI OSOBLJA (nastavak)

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u 2015. godini u iznosu od 74.398 tisuće kuna (2014. godine: 72.539 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u 2015. godini u iznosu od 19.581 tisuća kuna (2014. godine: 18.024 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 7.507 tisuća kuna (2014. godine: 6.770 tisuća kuna) te ostale slične troškove u 2015. godini u iznosu od 16.451 tisuća kuna (2014. godine 15.209 tisuća kuna).

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na isplate prema Kolektivnom ugovoru u iznosu od 49.131 tisuća kuna, a manjim dijelom na solidarne pomoći, naknade za odvojeni život, pomoć djeci i drugo.

Članovima Uprave nije bilo drugih isplata osim redovne plaće i primitaka u naravi u iznosu od 2.694 tisuća kuna u 2015. godini i 3.354 tisuće kuna u 2014. godini.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

6. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Troškovi održavanja	605.513	600.137
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 19)	170.915	221.014
Troškovi nabave plina	154.122	224.733
Troškovi usluga	295.829	252.775
Naplative usluge i materijal	154.948	130.910
Troškovi materijala	87.149	89.895
Naknada vezane za nabavu plina	5.073	2.611
Trošak emisijskih jedinica CO ₂ .	133.768	108.972
Vrijednosno usklađivanje zaliha	15.898	16.993
Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	47.507	73.518
Naknade troškova zaposlenih (bilješka 5)	117.937	112.542
Ostala materijalna prava zaposlenih (bilješka 5)	59.359	73.244
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	108.681	108.719
Doprinosi, porezi i naknade državi	87.339	85.221
Rezerviranje po sudskim sporovima	25.313	29.668
Doprinosi i koncesije za vodu	71.517	67.198
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore (bilješka 5)	441	17.677
Naknada za korištenje prostora elektrana	74.825	87.654
Naknada za pročišćavanje i odvodnju voda	11.898	14.893
Otpis dugotrajne imovine	25.674	21.318
Nabavna vrijednost prodanog materijala	30.012	25.777
Troškovi obračuna i naplate	30.004	34.372
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	78.226	97.666
Rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	-	53.568
Premije osiguranja	16.186	22.584
Naknade za zaštitu okoliša	2.864	3.319
Naknade šteta	20.406	12.929
Otpisana neutužena potraživanja	7.943	12.510
Rezerviranje za dekomisiju termoelektrana	7.608	7.920
Ostali poslovni troškovi NEK d.o.o.	216.761	222.642
Ostali troškovi	66.955	93.216
	2.730.671	2.926.195

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

7. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2015. godina	2014. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijski prihodi		
Pozitivne tečajne razlike	56.081	22.437
Kamate	8.237	13.210
Fer vrijednost međuvalutnog swapa (bilješka 26)	-	393.281
Prihod od dividende	3.094	3.000
NEK d.o.o. – ostali financijski prihodi	3.067	1.743
Ukupno financijski prihodi	70.479	433.671
Financijski rashodi		
Kamate	(287.316)	(404.211)
Negativne tečajne razlike	(189.244)	(152.571)
Fer vrijednost međuvalutnog swapa	(12.449)	-
Troškovi reotkupa obveznica	(178.943)	-
Fer vrednovanje dionica	(969)	(202)
NEK ostali financijski rashodi	(1.461)	(2.477)
Ostali financijski rashodi	(138)	(3.170)
Financijski rashodi	(670.520)	(562.631)
Kapitalizirani troškovi posudbe	-	6.054
Ukupno financijski rashodi	(670.520)	(556.577)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(600.041)	(122.906)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

8. POREZ NA DOBIT

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Tekući porez	452.441	509.764
Odgođeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	3.226	102.355
Porez na dobit	455.667	612.119

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	653.907	756.647
Ukidanje odgođene porezne imovine	(47.609)	(155.853)
Priznavanje odgođene porezne imovine	44.383	53.113
Stanje 31. prosinca	650.681	653.907

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja.

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti je prikazano kako slijedi:

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Dobit prije oporezivanja	2.395.724	3.077.543
Porez po važećoj stopi (20%)	479.145	615.509
Porezno nepriznati prihodi	(40.506)	(138.582)
Porezni učinak privremenih razlika	3.226	102.355
Porezni učinak poreznih gubitaka prenesenih iz prethodnih godina	-	(768)
Nepriznata odgođena porezna imovina Društava koja posluju s gubitkom	13.802	33.605
Porezni rashod tekuće godine	455.667	612.119
Efektivna porezna stopa	19%	20%

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

8. POREZ NA DOBIT(nastavak)

Grupa i svako njezino ovisno Društvo su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ovisna društva u okviru Grupe iskazala su porezne gubitke u iznosu od 1.444.665 tisuća kuna (2014.: 1.528.456 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na dobit u iznosu od 452.441 tisuća kuna (2014.: 509.764 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 3.226 tisuća kuna (2014.: 102.355 tisuća kuna).

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2011.	434.935	2016.
2012.	565.360	2017.
2013.	207.334	2018.
2014.	168.027	2019.
2015.	69.009	2020.
	1.444.665	

Društva u Grupi koja kontinuirano posluju s gubitkom ne priznaju odgođenu poreznu imovinu. HEP d.d. realizira dobit i nema poreznih gubitaka za prijenos. U skladu s hrvatskim propisima nije moguće iskoristiti porezne gubitke na konsolidiranoj osnovi. Svako pojedinačno društvo utvrđuje svoju poreznu obvezu.

Na dan 31. prosinca 2015. godine odgođena porezna imovina proizašla iz prenesenih poreznih gubitaka u iznosu od 1.444.665 tisuća kuna nije priznata.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

8. POREZ NA DOBIT (nastavak)

U nekoliko posljednjih godina Porezna uprava nije provela nadzor niti reviziju prijave poreza na dobit Društva i njezinih ovisnih društava, osim skraćenog nadzora u 2013. godini. U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva i ovisnih društava u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

u tisućama kuna	Vrijednosno usklađenje zaliha	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Amortizacija iznad propisanih stopa	Rezervir anja za MTM obvezni cama	Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	Preneseni porezni gubici	Ostalo	Ukupno
Na dan 31. prosina 2013.	38.544	67.352	5.387	78.362	500.763	768	65.471	756.647
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	3.699	15.062	1.521	(78.362)	(22.882)	(768)	(21.010)	(102.740)
Na dan 31. prosina 2014.	42.243	82.414	6.908	-	477.881	-	44.461	653.907
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	2.832	10.791	2.105	16.375	(26.682)	3.242	(11.889)	(3.226)
Na dan 31. prosina 2015.	45.075	93.205	9.013	16.375	451.199	3.242	32.572	650.681

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

9. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

u tisućama kuna	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 1. siječnja 2014.	37.448.216	42.732.696	4.076.885	84.257.797
Preknjiženja	1.700	(1.694)	-	6
Povećanja	22.011	123.351	1.893.731	2.039.093
Aktiviranje investicija u tijeku	521.174	1.277.754	(1.825.274)	(26.346)
Inventurni viškovi	3.707	3.646	236	7.589
Otuđenja	(92.338)	(262.510)	(6.165)	(361.013)
Povećanja NEK	6.522	38.802	49.328	94.652
Na dan 31. prosinca 2014.	37.910.992	43.912.045	4.188.741	86.011.778
Preknjiženja	(156.753)	156.294	219	(240)
Povećanja	16.009	324.141	1.997.895	2.338.045
Povećanja NEK	-	100.899	519	101.418
Aktiviranje investicija u tijeku	415.538	1.327.783	(1.788.095)	(44.774)
Inventurni viškovi	13.523	16.334	-	29.857
Otuđenja	(117.081)	(373.617)	(12.705)	(503.403)
Na dan 31. prosinca 2015.	38.082.228	45.463.879	4.386.574	87.932.681
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 1. siječnja 2014.	25.223.554	29.639.337	-	54.862.891
Smanjenje imovine HEP	10.115	63.403	-	73.518
Proizvodnje d.o.o.				
Trošak amortizacije za godinu	680.388	948.798	-	1.629.186
Trošak amortizacije za godinu za NEK	24.328	221.511	-	245.839
Preknjiženja	1.034	(341)	-	693
Isknjiženo otuđenjem	(84.018)	(243.521)	-	(327.539)
Inventurni višak		3.635	-	3.635
Na dan 31. prosinca 2014.	25.855.401	30.632.822	-	56.488.223
Trošak amortizacije za godinu	671.785	959.834	-	1.631.619
Trošak amortizacije za godinu za NEK	-	213.765	-	213.765
Preknjiženja	(75.614)	75.580	-	(34)
Isknjiženo otuđenjem	(113.300)	(364.966)	-	(478.266)
Inventurni višak	6.349	(38.004)	-	(31.655)
Na dan 31. prosinca 2015.	26.344.621	31.479.031	-	57.823.652
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2015.	11.737.607	13.984.848	4.386.574	30.109.029
Na dan 31. prosinca 2014.	12.055.591	13.279.223	4.188.741	29.523.555

9. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa je vlasnik velikog broja nekretnina, međutim vlasništvo nad pojedinim nekretninama nije u potpunosti riješeno. Grupa je u procesu registriranja vlasništva nad nekretninama Grupe. Zbog velikog broja nekretnina, postoji mogućnost da u poslovnim knjigama nisu evidentirane sve nekretnine u vlasništvu Grupe. Također postoji mogućnost da su u poslovnim knjigama evidentirane nekretnine gdje Grupa nema upisano vlasništvo.

Uprava Društva donijela je 27. lipnja 2013. godine Odluku o mjerama i aktivnostima u svezi rješavanja vlasničkog statusa nekretnina HEP-a d.d. i ovisnih društava.

U odluci su zadani zadaci i rokovi u cilju podnošenja prijedloga nadležnim zemljišno-knjižnim sudovima radi upisa prava vlasništva. Aktivnosti na uređenju zemljišno-knjižnog stanja se nastavljaju i u 2016. godini.

Stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010. godine, upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Grupe koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. Grupa je navedenu imovinu stekla naplatnim putem od njihovih prijašnjih vlasnika, objedinjavanjem iznimno velikog broja čestica, koje su izgradnjom brane potopljene i time je nastala akumulacija. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

10. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u tisućama kuna
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	Licence 626.991
Preknjiženja	(6)
Povećanje	3.442
Aktiviranje investicija	26.346
Otuđenja	(371)
Stanje 31. prosinca 2014.	656.402
Preknjiženja	240
Povećanje	26.308
Aktiviranje investicija	44.774
Otuđenja	(1.108)
Stanje 31. prosinca 2015.	726.616
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	557.558
Preknjiženja	2
Trošak amortizacije za godinu	22.165
Otuđenja	(369)
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	579.356
Preknjiženja	34
Trošak amortizacije za godinu	26.897
Otuđenja	(1.108)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	605.179
KNJIGOVODSTVENI IZNOS	
Na dan 31. prosinca 2015.	121.437
Na dan 31. prosinca 2014.	77.046

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

11. ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine investicijska ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, te su iskazana realnom fer vrijednosti, temeljem najbolje procjene Uprave. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sve investicijske nekretnine su u vlasništvu HEP d.d.

Procjenu fer vrijednosti nekretnina obavile su interne službe grupe. Procjena se temelji na dostupnim podacima o tržišnoj cijeni nekretnina na prikladnim pozicijama. Ove cijene prikupljene su iz različitih izvora, uključujući dostupne statistike Državnog zavoda za statistiku, Agencija za promet nekretnina, HGK i slično. Ove vrijednosti prosječno ostvarenih cijena prilagođene su za obilježja i specifičnosti pojedinih nekretnina.

Po fer vrijednosti	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Fer vrijednost	236.153	231.285
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	(795)	3.266
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	235.358	234.551
Ulaganje u nekretnine NEK d.o.o.	1.420	1.602
	236.778	236.153

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

12. PREDUJMOVI ZA NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMU

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
JSC Tehnopromexport –TE Sisak	58	17.727
Končar GIM	2.707	5.550
Litostroj Slovenija	160	284
VOITH Siemens Austrija	16	689
Končar inženjering Zagreb	2.605	2.247
Spegra Inženjering	2.224	3.718
Đuro Đaković holding	19.810	1.844
Siemens	461	1.130
Ostalo	9.839	8.297
	<u>37.880</u>	<u>41.486</u>

Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu odnose se na izgradnju proizvodnih objekata.

13. ULAGANJE U NE KRŠKO

Povijest ulaganja

Pravni status Nuklearne elektrane Krško bio je reguliran međurepubličkim ugovorom iz 1970. godine te ugovorima između osnivača (investitora) iz 1974. i 1982. godine. Temeljem navedenih ugovora Društvo je imalo 50% udjela u Nuklearnoj elektrani Krško u Sloveniji, a ostalih 50% ELES d.o.o., Ljubljana, kao pravni slijednik slovenskih elektroprivrednih organizacija.

U 1998. godini Vlada Republike Slovenije donijela je Uredbu o preoblikovanju Nuklearne elektrane Krško u javno društvo Nuklearna elektrana Krško d.o.o. (NE Krško) i nacionalizaciji nuklearne elektrane. Zbog neslaganja o cijeni električne energije i visini godišnjeg budžeta elektrane, 30. srpnja 1998. godine Slovenija je prekinula isporuku električne energije HEP-u d.d.. Prekid je trajao sve do 19. travnja 2003. godine.

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije potpisan je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN d.o.o.. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske sredinom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim Ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novooblikovanom društvu NE Krško u visini od 50% udjela u elektrani. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučuje se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određuje se prema stvarnim troškovima proizvodnje.

Ugovorom je također po prvi puta jasno definirana obveza Republike Hrvatske prema zbrinjavanju polovice radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva iz NE Krško. Svaka država ima obvezu osigurati polovicu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje NE Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva, HEP d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje.

HEP d.d. je počeo preuzimati električnu energiju iz NE Krško 19. travnja 2003. godine sa očekivanim godišnjim primitkom od 2.700-2.950 GWh godišnje sve do 2023. godine što predstavlja oko 15% godišnje potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Do kraja 2003. godine provedene su odredbe iz ugovora prema kojima su se HEP d.d. i NE Krško odrekli svih međusobnih potraživanja za štete nastale do 30. lipnja 2002. godine, te su povukli tužbene zahtjeve po toj osnovi uključujući sporne obveze za nabavu električne energije, potraživanja po osnovi ranije obračunatog doprinosa za financiranje razgradnje elektrane kao i sredstava za pokriće gubitaka iz ranijih godina. Nakon provedenih promjena upisani kapital NE Krško iznosio je na dan 31. prosinca 2003. godine 84,7 milijardi SIT (približno 2,8 milijardi kuna).

13. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

Trenutno stanje

Uplate u Fond za financiranje razgradnje NE Krško

Temeljem Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24. prosinca 2008. HEP d.d. je od 2006. pa do kraja 2015. godine uplatio u Fond za financiranje razgradnje NE Krško iznos od 1.268.333 tisuće kuna. Visina uplate određene je dokumentom Program razgradnje iz 2004. godine. Aktualna godišnja obveza u iznosu od 14.250 tisuća EUR u Fond se uplaćuje kvartalno.

Produljenje životnog vijeka

Nakon što je 2012. godine NE Krško od Uprave Republike Slovenije za nuklearnu sigurnost dobila pogonsku dozvolu bez vremenskog ograničenja, potkraj 2014. godine HEP d.d. i GEN energija donijeli su odluku o radu elektrane do 2043. godine. Odluci o produljenju pogonskog vijeka NE Krško za 20 godina prethodila je izrada ekonomske studije o isplativosti ulaganja u dugoročni pogon elektrane.

Rješenje međunarodnog arbitražnog spora

Društvo je ostvarilo pravo na naknadu štete koju je potraživalo od Republike Slovenije za neisporučenu električnu energiju iz NE Krško d.o.o. u razdoblju 1.srpnja 2002. do 18. travnja 2013. godine u iznosu od 328.926 tisuću kuna (bilješka 4).

Naknada je isplaćena u prosincu 2015. i siječnju 2016. godine.

Računovodstveno praćenje zajedničkog ulaganja u NE Krško

Zajedničko ulaganje u NE Krško priznaje se u financijskim izvještajima Društva primjenom metode udjela (u 2014. godini metoda zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama).

S ciljem otklanjanja mogućih nedoumica pojedinih državnih tijela (FINA, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku i sl.) o informacijama u odvojenim financijskim izvještajima Društva., a sukladno odredbama MRS-a 1, točka 19. i točka 20. Uprava Društva donijela je odluku o promjeni navedene politike.

U konsolidiranim financijskim izvještajima Društvo primjenjuje metodu zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama i iskazuje udio Društva u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima sukladno MSFI 11.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

13. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

Izvadak iz financijskih izvještaja

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja NE Krško d.o.o. u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. godine:

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.270.953	2.495.642
Kapital i rezerve	3.374.393	3.382.788
Bruto prihod od prodaje	1.372.011	1.494.330
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	662.485	401.719
Dobit tekuće godine	-	19.842

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

14. ULAGANJE U TE PLOMIN

U studenome 1996. godine HEP d.d. je sklopio ugovor o zajedničkom ulaganju s RWE EnergieAktiengesellschaft („RWE“) iz Njemačke radi dovršenja i puštanja u pogon TE Plomin II. TE Plomin d.o.o. („Plomin“) osnovano je u prosincu 1996. godine. Partneri u ovom zajedničkom ulaganju imaju 50% udjela u kapitalu novog društva.

Ugovor o suradnji između Društva i RWE prestao je važiti u svibnju 2015.godine sukladno njegovim odredbama. Društvo se odlučilo iskoristiti svoje pravo, da 15 godina nakon puštanja elektrane u pogon preuzme od RWE poslovni udio kojeg RWE drži u TE Plomin d.o.o.

Ugovor iz 1996. godine o zajedničkom ulaganju s RWE istekao je u svibnju 2015.godine. Društvo je sklopilo s RWE Sporazum o raskidu Ugovora o suradnji za Plomin 2 i Ugovor o prijenosu poslovnih udjela u TE Plomin 2, te je postalo 100% vlasnik društva TE Plomin d.o.o.

Društvu RWE podmirene su sve ugovorne obveze.

Izvadak iz financijskih izvještaja

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima Društvo je prezentiralo svoj udio u TE Plominu metodom potpune konsolidacije.

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	205.779	187.183
Kapital i rezerve	181.584	195.310
Bruto prihod od prodaje	645.363	747.784
Dobit iz redovnog poslovanja	15.910	30.323
Neto dobit	3.357	3.092
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	115.347	24.197

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

14. ULAGANJE U TE PLOMIN (nastavak)

	2015.	2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje nekontrolirajućeg udjela	29.202	31.977
Isplata kapitala	(25.853)	-
Obveza za dividendu / Isplata dividende	(4.054)	(5.948)
Povećanje za dobit tekuće godine	962	3.092
Tečajne razlike	(257)	81
Završno stanje	-	29.202

15. DANI DUGOROČNI KREDITI I DEPOZITI

	31. prosinca	31. prosinca
	2015.	2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja za dane kredite	28.947	4.743
Vrijednosno usklađenje	(12)	(74)
Tekuće dospijeće danih dugoročnih kredita	(330)	(136)
Dugoročni dio	28.605	4.533

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

15. DANI DUGOROČNI KREDITI I DEPOZITI (nastavak)

Zajmovi dani nepovezanim društvima su kako slijedi:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Grad Dubrovnik	2013.	5 godina	5.707	2.707	4.207
Grad Pregrada	2006.	10 godina	1.358	271	407
Did d.o.o. LNG	2007.	4 godine	1.010	129	129
Hrvatska	2015.	5 godina	63.600	25.840	-
Ukupno				28.947	4.743
Vrijednosno usklađenje				(12)	(74)
Tekuće dospijeće				(330)	(136)
Dugoročni dio				28.605	4.533

16. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Ulaganja raspoloživa za prodaju	244.845	191.611
Ostala ulaganja	1.065	1.065
	245.910	192.676

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

16. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju prikazane su kako slijedi:

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Stanje na početku	191.611	124.101
Promjene fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	53.127	65.157
Ulaganje u dionice	107	2.353
	244.845	191.611

Promjene fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju prikazane u tablici gore prezentirane su u bruto iznosu. U konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti unutar ostale sveobuhvatne dobiti iskazani su iznosi promjena fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju umanjene za porez na dobit na poziciji neto dobit/gubitak od financijske imovine raspoložive za prodaju.

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Ulaganja raspoloživa za prodaju:		
Jadranski Naftovod d.d.	242.915	188.878
Viktor Lenac d.d.	115	128
Đuro Đaković d.d.	5	5
Kraš d.d.	3	2
Pevec d.d.	312	312
Jadran d.d.	364	365
Industrogradnja grupa d.d.	490	490
Optima Telekom d.d.,	223	1.099
Institut IGH d.d.,	98	178
Međimurje beton d.d.	154	104
HTP Korčula d.d.	59	50
INGRA d.d.	72	-
Ostalo	35	-
	244.845	191.611

16. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)**Ostala ulaganja**

Geopodravina d.o.o.	200	200
LNG Hrvatska d.o.o.	865	865
	1.065	1.065
	245.910	192.676

Tijekom prosinca 2008. godine HEP d.d. je, Odlukom Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica društva Jadranski naftovod d.d., stekao u vlasništvo 53.981 dionica po nominalnoj vrijednosti od 2.700 kuna, odnosno ukupne nominalne vrijednosti u iznosu od 145.748.700 kuna. Odlukom Uprave odlučeno je da se dionice Jadranskog naftovoda d.d. razvrstaju kao imovina raspoloživa za prodaju. Upis vlasništva nad dionicama u Središnjoj depozitarnoj agenciji obavljen je 19. ožujka 2009. godine.

U 2015. i 2014. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda d.d. na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 4.500 kuna, a na 31. prosinca 2014. godine 3.499 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod na dan 31. prosinca 2015. godine povećana je vrijednost ulaganja za 54.036 tisuća kuna (2014.: povećana za 65.262 tisuće kuna). Fer vrednovanje u 2015. i 2014. godini je provedeno kroz rezerve. Za 20% od povećanja vrijednosti ulaganja smanjene su rezerve i povećana odgođena porezna obveza.

HEP d.d. i Plinacro d.o.o. zaključili su 1. lipnja 2010. godine Društveni dogovor o osnivanju Društva LNG Hrvatska d.o.o. za poslovanje ukapljenim prirodnim plinom. U 2011. godine donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala sa 20 tisuća kuna na 220 tisuća kuna, a 2012. na 1.730 tisuća kuna. HEP d.d. je vlasnik 50 % udjela, a Plinacro d.o.o. je vlasnik druge polovice udjela. Društvo je dokapitalizirano od strane Plinacra d.o.o. u iznosu od 22.600 tisuća kuna registrirano na trgovačkom sudu 4. veljače 2013. godine. Temeljni kapital Društva LNG Hrvatska d.o.o. iznosi 24.330 tisuća kuna.

Temeljem predstečajne nagodbe s dužnicima za prodanu električnu energiju, toplinu i plin i zamjenu potraživanja za udjele u društvima s problemima u poslovanju, Grupa je preuzela udjele u svim društvima ukupne vrijednosti 2.145 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

17. OSTALA DUGOTRAJNA IMOVINA

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Potraživanja po stambenim kreditima	21.818	25.572
Potraživanja od kupaca projekta energetske učinkovitosti – dugoročni dio	15.460	10.992
Kapitalizirana kamata – RWE	-	1.283
Derivativni financijski instrumenti (bilješka 26)	70.900	1.473
Ostala dugotrajna imovina	7.617	11.957
	115.795	51.277

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u konsolidiranim financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti, utvrđenoj koristeći kamatnu stopu od 7,0 %. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u dugoročnim obvezama prema državi (bilješka 24). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

18. ZALIHE

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Zalihe goriva i kemikalija	129.118	292.215
Elektro materijal	320.381	298.635
Rezervni dijelovi	197.320	191.943
Građevinski materijal	32.699	38.193
Zalihe plina za veleprodaju	439.951	432.559
Emisijske jedinice CO ₂	297.128	219.270
Ostale zalihe	62.473	64.812
Zalihe nuklearnog goriva i ostalog materijala NEK d.o.o.	229.941	281.135
	<u>1.709.011</u>	<u>1.818.762</u>
Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih dijelova	(219.722)	(205.465)
	<u>1.489.289</u>	<u>1.613.297</u>

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Električna energija – gospodarstvo	1.473.439	1.410.548
Električna energija – kućanstva	478.274	445.353
Električna energija – inozemstvo	32.770	33.699
Toplinska energija, plin i usluge	805.186	846.967
Priključenje na mrežu prijenosa	27.292	2
Potraživanja od kupaca NEK d.o.o.	8.951	42.501
Ostalo	66.749	59.789
	<u>2.892.661</u>	<u>2.838.859</u>
Ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja	(1.045.598)	(974.179)
	<u>1.847.063</u>	<u>1.864.680</u>

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Starosna struktura dospjeća neispravljenih potraživanja od kupaca:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nedospjelo	1.206.160	1.194.793
do 30 dana	349.305	363.326
od 31 – 60 dana	125.892	122.393
od 61 – 90 dana	51.797	59.883
od 91-180 dana	62.379	59.278
181 – 365 dana	41.659	55.330
365 i više dana	9.871	9.677
	<u>1.847.063</u>	<u>1.864.680</u>

Promjene na ispravcima za umanjenje vrijednosti bile su kako slijedi:

	2015.	2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	974.179	917.490
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 6)	170.915	221.014
Isknjiženja prethodno umanjениh potraživanja	(26.373)	(64.776)
Naplaćena ispravljena potraživanja (bilješka 4)	(73.123)	(99.549)
Stanje 31. prosinca	<u>1.045.598</u>	<u>974.179</u>

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture svih potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

20. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja za porez na dobit	210.936	-
Predujmovi za obrtna sredstva	5.359	3.544
Potraživanja od države za zaposlene	6.435	4.387
Potraživanja za kamate	1.474	340
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	99.166	209.950
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca NEK	417.904	216.160
Potraživanja po kratkoročnom zajmu od nepovezanih društava	-	10.500
Potraživanja HEP-ESCO d.o.o. od korisnika projekta energetske učinkovitosti	13.063	13.092
Potraživanja za fakturiranu naknadu OIE - HROTE	30.548	-
Ostala potraživanja NEK	2.031	2.005
Ostala kratkoročna potraživanja	48.837	58.231
	<u>835.753</u>	<u>518.209</u>

Društvo je u studenom 2014. godine sklopilo ugovor o kratkoročnom zajmu s društvom u RH u iznosu od 10.500 tisuća kuna na 180 dana uz kamatnu stopu u visini eskontne stope HNB-a, povrat je izvršen u 2015. godini.

21. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Kunski računi	497.566	448.172
Devizni računi	427.145	193.425
Izdvojena novčana sredstva	30.706	21.473
Blagajne kunske	271	231
Depoziti s dospijećem do 90 dana	1.419.032	30.012
Dnevna oročenja	118.393	386.551
Transakcijski i devizni račun – NEK	53	36
	<u>2.493.166</u>	<u>1.079.900</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

22. KAPITAL I REZERVE

Prilikom prve registracije Društva na dan 12. prosinca 1994. godine kapital Društva je upisan u njemačkim markama (DEM) u iznosu od 5.784.832 tisuća DEM. Narednom registracijom Društva od 19. srpnja 1995. godine, kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna. Dionički kapital se sastoji od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800 kuna.

Kapitalne rezerve

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Početno stanje rezervi	54.947	2.617
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	45.889	52.330
	<u>100.836</u>	<u>54.947</u>

Zadržana dobit

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Početno stanje	2.201.265	18.809
Ostale promjene	(5.357)	-
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(4.196)	2.135
Viškovi zemljišta	1.401	2.907
Isplaćena dividenda	-	(284.918)
Dobit / (gubitak) tekuće godine	1.939.095	2.462.332
	<u>4.132.208</u>	<u>2.201.265</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

23. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Kamatne stope	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Krediti domaćih banaka	EURIBOR+ (1,00p.p.- 5,35p.p.)	1.219.772	1.640.285
Krediti inozemnih banaka	Fiksna 2,71%	90.296	23.183
Financijski leasing	Fiksna 5,6%	16.066	22.362
Ukupno		1.326.134	1.685.830
Razgraničenje naknada po kreditima		(3.382)	(4.611)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		1.322.752	1.681.219
Tekuće dospjeće kredita		(383.525)	(416.349)
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 32.)		(2.984)	(2.834)
Dugoročni dio		936.243	1.262.036

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Na dan 31.12.2015. godine Grupa nema duga pokrivenog jamstvom RH.

Novi izvori financiranja

Za financiranje plana investicija i redovnog poslovanja u 2015. godini Grupa je koristila vlastita sredstva i sredstva iz kredita u korištenju.

Kreditni u korištenju

Tijekom 2015. godine i dalje je korišten dugoročni kredit odobren od KfW Entwicklungsbank iznosa 50 milijuna EUR za financiranje projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Stanje kredita od KfW banke na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 11,8 milijuna EUR, odnosno neiskorišteni dio kredita iznosi 38,2 milijuna EUR.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

23. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

	(u tisućama kuna)
2016.	386.254
2017.	416.027
2018.	436.871
2019.	83.901
2020.	3.081
	1.326.134

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama, dok su po samo jednom klupskom kreditu ugovoreni financijski uvjeti prema kojima je Grupa obvezna na godišnjoj i polugodišnjoj osnovi zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto vrijednosti imovine (vlastitog kapitala), pokriva duga, te neto i ukupnih obveza po kreditima.

Osnovni cilj vezan za rizike koje nose financijski pokazatelji je zaštititi Grupu od mogućeg kršenja ugovorenih obveza, odnosno prijevremenih dospeljeća ugovorenih kreditnih zaduženja.

Ugovoreni financijski pokazatelji se prate i izračunavaju temeljeno na projiciranoj bilanci i izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Grupa izrađuje preliminarne kalkulacije financijskih pokazatelja u nadolazećem srednjoročnom razdoblju i prati njihov trend kretanja.

Ukoliko projekcije bilance i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti na kraju poslovne godine pokažu mogućnost prekoračenja po pojedinom financijskom pokazatelju, Društvo je dužno obavijestiti banku o postojanju mogućnosti povrede ugovora i pravovremeno zatražiti od banke „odreknuće“ („waiver“).

U slučaju da banka ne odobri „waiver“, mogući scenarij je prijevremeno dospeljeće duga što predstavlja rizik likvidnosti za Grupu.

Uprava vjeruje da u slučaju prekoračenja pojedinog pokazatelja, Društvo može ishoditi „waiver“ od kreditora, obzirom da plaćanje obveza prema financijskim institucijama predstavlja prioritetnu obvezu Društva, te da Društvo nikada nije kasnilo u plaćanju obveza prema financijskim institucijama.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

23. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Zbog svega navedenog, Uprava procjenjuje da je mogućnost prijevremenog dospijeca kreditnih obveza kao posljedica prekoračenja financijskih pokazatelja, kao i izloženost Grupe kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku koji mogu nastati kao rezultat prekoračenja financijskih pokazatelja, minimalan.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupa je zadovoljila sve ugovorene financijske pokazatelje.

Ukupna izloženost Grupe temeljem ugovorenih kreditnih zaduženja vezana za financijske pokazatelje na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 105.882 tisuća EUR.

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2013.
EUR	173.690	219.596	245.703

24. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 18.774 tisuća kuna u 2015. godini (2014. godine: 21.690 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu HEP d.d. nema obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplati od zaposlenika.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

25. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Rezerviranja za sudske sporove	367.772	363.052
Rezerviranja za otpremnine	374.550	319.691
Rezerviranja za jubilarne nagrade	45.875	44.806
Rezerviranje za razgradnju termoelektrane	128.297	120.689
Rezerviranje za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	21.631
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne naknade i ostalo NEK	31.376	32.910
	<u>969.501</u>	<u>902.779</u>

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana u iznosu od 128.297 tisuća kuna predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom prezentiranog razdoblja:

	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Rezerviranja za razgradnju termo-elektrana	Ostalo	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 31. prosinca 2014.	363.052	319.691	44.806	120.689	54.541	902.779
Dodatna rezerviranja	25.260	77.566	8.538	7.608	-	118.972
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(16.922)	(2.977)	(4.901)	-	(1.534)	(26.334)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(3.618)	(19.730)	(2.568)	-	-	(25.916)
Na dan 31. prosinca 2015.	<u>367.772</u>	<u>374.550</u>	<u>45.875</u>	<u>128.297</u>	<u>53.007</u>	<u>969.501</u>

25. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za sudske sporove

Grupa rezervira troškove za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a i ovisnih društava. Najznačajniji sudski sporovi se odnose na sporove gdje je tuženik HEP Proizvodnja d.o.o. i HEP d.d.

HEP Proizvodnja d.o.o. vodi spor sa Zagrebačkim holdingom d.o.o. čije rezerviranje u 2015. godini iznosi 76.130 tisuća kuna i odnosi se na naknadu za postrojenje za obradu otpadnih voda.

U HEP-u d.d. najznačajnija rezerviranja odnose se na spor vezan za HE Peruća koji je započet u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prvostupanjska presuda u korist tužitelja. Vrijednost spora iznosi oko 330.000 tisuća kuna, a rezervirana su sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 165.000 tisuća kuna. Značajan spor odnosi se i na Kartner sparkass u iznosu od 9.903 tisuća kuna.

Zakon o vodama

Prema tumačenju DORH-a Zakon o vodama, koji je stupio na snagu 4. siječnja 1996. kao i novi Zakon o vodama koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. čini upitnim imovinsko-pravni status imovine za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se zemljišno knjižne čestice na kojima su izgrađene hidroelektrane određuju kao „Javno vodno dobro“ koje prema svojoj pravnoj naravi se smatra nekretninom u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske te ne može biti pravom vlasništva fizičkih i pravnih osoba.

Trenutno je u tijeku više izvanparničnih i upravnih postupaka između HEP d.d. i RH u kojim postupcima se traži upis prava vlasništva nad hidroelektranama u korist RH. Ne postoji ujednačena sudska praksa po navedenom pitanju.

Društvo osporava naprijed navedeno tumačenje Zakona o vodama budući da je riječ o nekretninama koje su unesene u bilancu Društva prilikom postupka pretvorbe te se time na iste ne mogu primjenjivati zakoni koji su stupili na snagu nakon postupka pretvorbe. Navedeni stav Društva je u skladu s Odlukom Ustavnog suda RH pod brojem U-III-3049/2007.

Društvo je podnijelo prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

25. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 31. prosinca 2013.	231.911	39.616	271.527
Troškovi tekućeg rada	11.364	2.248	13.612
Troškovi kamata	11.857	1.635	13.492
Isplaćena primanja	(14.525)	(7.068)	(21.593)
Troškovi minulog rada	1.347	227	1.574
Aktuarski (gubici)	77.737	8.148	85.885
Na dan 31. prosinca 2014.	319.691	44.806	364.497
Troškovi tekućeg rada	13.309	2.308	15.617
Troškovi kamata	14.140	1.706	15.846
Isplaćena primanja	(8.993)	(6.829)	(15.822)
Troškovi minulog rada	29.823	1.394	31.217
Aktuarski (gubici)	6.580	2.490	9.070
Na dan 31. prosinca 2015.	374.550	45.875	420.425

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0% do 5,74%, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi u razdoblju od 2006. do 2015. godine.
- Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u razdoblju od 2010. – 2012. godine, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Pretpostavili smo da godišnje plaće neće rasti.
- Sadašnja vrijednost obveze izračunata je primjenom diskontne stope 4.1 % za sve članove Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

26. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Vrijednost obveznica u zemlji iz 2006. godine	186.410	279.790
Diskontirana vrijednost obveznica	(84)	(170)
Tekuće dospijeće obveznica	(93.380)	(93.380)
	92.946	186.240
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2012. godine	3.008.746	2.999.389
Reotkup obveznica (83,37%)	(2.806.955)	-
Tečajna razlika	296.826	9.357
	498.617	3.008.746
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2015. godine	3.703.533	-
Tečajna razlika po obveznicama	3.455	-
Diskontirana vrijednost obveznica	(50.941)	-
	3.656.047	-
Razgraničenje troškova po obveznicama	(23.727)	-
	3.632.320	-
Ukupno obveze po izdanim obveznicama	4.223.883	3.194.986

Obveznice izdane u zemlji

Obveznice u iznosu od 700.000 tisuća kuna, koje su izdane krajem 2007. godine, otplaćuju se u 15 polugodišnjih rata, počevši tri godine nakon datuma izdavanja, te nose fiksnu kamatu od 6,50%.

Obveznice su uvrštene na tržište Zagrebačke burze.

Obveznice izdane u inozemstvu

U studenom 2012. godine, Društvo je izdalo obveznice u iznosu od 500.000 tisuća dolara, ročnosti 5 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 6,00% godišnje. Obveznica je uvrštena na tržište Luksemburške burze te se sa njome aktivno trguje.

26. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Valutna zamjena

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku tj. zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospijea 9. studenog 2017. godine.

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2012. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 6,53% te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene tj. swap-a).

Refinanciranje

U listopadu 2015. godine obveznice izdane 2012. godine su refinancirane iz novog izdanja obveznica te je otplaćeno 83,37% glavnice odnosno 416.852 tisuća dolara. Iznos nedospjele glavnice po obveznicama izdanim 2012. godine, na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 65.306 tisuća dolara.

Ugovor o valutnoj zamjeni iz 2012. godine vrijedi za nedospjeli iznos glavnice do krajnjeg dospijea 9. studenog 2017. godine.

Novo izdanje obveznica

U listopadu 2015. godine Društvo je izdalo nove korporativne obveznice iznosa 550.000 tisuća dolara ročnosti 7 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,875% godišnje, te cijenu izdanja od 98,594%.

Obveznice izdane 2015. godine, najvećim dijelom korištene su za reotkup 83,37% iznosa obveznica izdanih 2012. godine (odnosno reotkup 416.852 tisuća USD). Preostali iznos izdanja namijenjen je za financiranje poslovnih aktivnosti Društva.

Obveznica je uvrštena na tržište Luksemburške burze te se sa njome aktivno trguje.

Valutna zamjena

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku tj. zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospijea 23. listopada 2022. godine

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 4,851% (ponderirana kamatna stopa) te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene tj. swap-a).

Derivativni financijski instrumenti

Valutna zamjena (swap)

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku tj. zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo ugovore o valutnoj zamjeni kojim su dolarske obveze po obveznicama izdanim u inozemstvu 2012. i 2015. godine pretvorene u eurske obveze, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do njihova krajnjeg dospijea.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

26. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Svrha ugovora o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) je smanjenje valutnog rizika te preporuke kreditnih agencija o važnosti strateškog upravljanja valutnim rizicima kako bi se smanjio njihov utjecaj na poslovni rezultat Društva.

Godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 6,53%, prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2012. godine, odnosno 4,851% (ponderirana kamatna stopa) prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine.

Društvo fer vrijednost derivativnih financijskih instrumenata veže uz izračun Mark to market value „MTM“, prema službenim izračunima banaka, za izvještajno razdoblje.

Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira financijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira financijski rashod izvještajnog razdoblja.

Po konačnom dospjeću derivativnih financijskih instrumenata, predmetna potraživanja ili obveze biti će ukinuta na teret rashoda ili u korist prihoda Društva.

Na dan 31. prosinca 2015. godine navedenom metodom izračuna, po obveznicama izdanim u 2012.g. iskazana je fer vrijednost imovine u iznosu od 70.900 tisuća kuna (bilješka 17).

Na dan 31. prosinca 2015. godine navedenom metodom izračuna, po obveznicama izdanim u 2015.g. iskazana je fer vrijednost obveza u iznosu od 81.876 tisuća kuna (bilješka 27).

27. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	3.505.750	3.738.553
Dugoročne obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga	842.162	759.089
Derivativne financijske obveze po swap transakcijama (bilješka 26)	81.876	-
Ostalo dugoročne obveze	15.182	1.860
	<u>4.444.970</u>	<u>4.499.502</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

27. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE (nastavak)

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi, što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 31. lipnja 2009. godine. Nakon 1. srpnja 2009. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 842.162 tisuća kuna (2014. godine: 759.089 tisuća kuna), koja se odnosi na plaćanje iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma.

S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija a vezano za navedeni klirinški dug, nije definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

28. OBVEZE ZA KRATKOROČNE KREDITE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Kratkoročni dio kredita od RWE-a	-	8.981
	-	8.981

U svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, Društvo ima sa domaćim bankama zaključene višenamjenske okvirne ugovore, u ukupnom iznosu od 1,0 milijarde kuna.

Sredstva iz navedenih okvira Društvo može koristiti za kratkoročne kredite, te izdavanje garancija, akreditiva, pisama namjere sukladno potrebama društava Grupe.

Iz prethodno spomenutih srednjoročnih višenamjenskih okvira, Grupa tijekom 2015. godine nije imala potrebe zaključivati kratkoročne kredite zbog dobre likvidnosti. Također, Grupa ima potpisan okvirni ugovor o dobavljačkom faktoringu u iznosu od 50 milijuna eura sa rokom korištenja do 31. prosinca 2016. godine.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupa ima na raspolaganju 1.325 milijuna kuna iz kratkoročnih izvora financiranja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

29. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Obveze za PDV	105.430	120.567
Obveze za porez na dobit	-	180.250
Komunalne i ostale naknade	37.326	30.731
Doprinosi na plaće	22.738	22.570
Porezi i doprinosi na materijalna prava zaposlenih	29.530	4.560
Ostalo	4.264	2.417
	199.288	361.095

30. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31. prosinca 2015. u tisućama kuna	31. prosinca 2014. u tisućama kuna
Obveze za neto plaće	79.744	79.123
Obveze za doprinose	40.435	39.397
Obveze za otpremnine za odlazak u mirovinu	60.718	634
Obveze za otpremnine u slučaju raskida ugovora o radu	12.406	-
Obveze za plaće NEK d.o.o.	11.601	10.620
Ostalo	21.606	21.466
	226.510	151.240

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

31. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.510.348	1.401.253
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	73.293	68.243
Obveze prema dobavljačima unutar EU	136.569	105.355
Obveze prema dobavljačima – NEK d.o.o.	20.700	15.894
	<u>1.740.910</u>	<u>1.590.745</u>

32. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze za primljene predujmove za priključke	357.756	330.859
Obveze za ostale primljene predujmove	116.202	121.033
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	61.504	71.436
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	33.539	40.467
Obveze za naknade za obnovljive izvore	46.704	45.128
Obračunati troškovi otpremnina radnicima	31.851	231.123
Obračunati troškovi kamata	-	122.926
Obračunati troškovi za emisije CO ₂	133.740	111.806
Obračunati troškovi prema HAC-u	-	77.775
Ostali obračunati troškovi	12.844	1.703
Obveza za isplatu dobiti RWE	-	14.807
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 23)	2.984	2.834
Obveze NEK d.o.o.	44.420	39.999
Ostale obveze	37.162	12.630
	<u>878.706</u>	<u>1.224.526</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

32. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE (nastavak)

Ispravak prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2015. godine dobiven je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 8,39 % u iznosu od 33.539 tisuća kuna, dok je za godinu koja je završena na dan 31. prosinca 2014. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,56% u iznosu od 40.467 tisuća kuna. Rezultat je povećanje prihoda u iznosu od 6.928 tisuću kuna u odnosu na prošlu godinu.

HEP je sukladno Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/2011, 47/14) i pripadajućim podzakonskim aktima iz područja emisije stakleničkih plinova svrstan u obveznike EU ETS sustava.

Grupa je dužna ishoditi dozvolu za emisije stakleničkih plinova te pratiti emisije iz postrojenja sukladno odobrenom planu praćenja te dostavljati verificirana izvješća Agenciji za zaštitu okoliša do 31. ožujka svake godine o ukupnim emisijama CO₂ za proteklu kalendarsku godinu.

Na temelju predanog izvješća Grupa je dužna najkasnije do 30. travnja tekuće godine predati količinu emisijskih jedinica u Registar Unije u iznosu koji odgovara verificiranoj ukupnoj emisiji stakleničkih plinova iz postrojenja u prethodnoj kalendarskoj godini, sukladno verificiranom izvješću.

Sukladno navedenom troškovi naknade za emisije stakleničkih plinova sastoje se od količine emitiranog CO₂ (eq) i cijene emisijskih jedinica koju Grupa ukalkulirava na pasivna vremenska razgraničenja (obračunane troškove) i rashode razdoblja u godini kojoj je nastala emisija stakleničkih plinova.

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima 50% udjela u kapitalu NE Krško d.o.o. Iako je ulaganje u NEK iskazano u financijskim izvještajima kao zajednička imovina (zajedničke operacije), zbog činjenice da je NEK zasebna pravna osoba ovdje iskazujemo transakcije između NEK-a i HEP-a d.d.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
NE Krško d.o.o.		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	62.497	62.830
Troškovi nabavljene električne energije	664.425	747.165

Primanja Uprave objašnjena su u bilješci 5.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Prihod od prodaje		Trošak nabavki	
	2015.	2014.	2015.	2014.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društvo Hrvatske Željeznice	107.502	104.993	2.185	3.297
INA-Industrija nafte d.d.	152.362	131.359	1.278.937	983.943
Prirodni Plin d.o.o.	-	-	-	457.863
Plinacro d.o.o.	1.456	2.274	103.603	73.949
Croatia osiguranje d.d.	4.449	5.136	2.074	14.223
Hrvatska pošta d.d.	14.069	20.226	21.785	22.493
Hrvatske šume d.o.o.	3.481	3.260	3.469	5.464
Jadrolinija d.o.o.	514	650	851	658
Narodne novine d.d.	3.663	2.385	3.682	3.932
Hrvatska radio televizija	16.394	13.127	1.422	1.158
Plovput d.d.	270	446	164	349
Croatia Airlines d.d.	1.096	768	2	6
Petrokemija Kutina d.d.	20.924	18.537	197	61
Ministarstvo vanjskih poslova	969	455	-	-
Ministarstvo obrane RH	21.726	22.182	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	19.090	13.074	-	-
Osnovne i srednje škole	83.648	78.055	18	-
Pravosudne ustanove	8.660	8.188	75	74
Sveučilišta i veleučilišta	37.652	27.792	1.820	1.172
Zakonodavna, izvršna i druga tijela RH	27.014	26.129	4.335	5.426
Zdravstvene ustanove i organizacije	109.853	112.742	718	1.168
Ostali korisnici	13.518	11.342	18.249	5.124
UKUPNO	648.310	603.120	1.443.586	1.580.360

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Iznos potraživanja		Iznos obveza	
	31.prosinca 2015.	31.prosinca 2014.	31.prosinca 2015.	31.prosinca 2014.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društvo Hrvatske Željeznice	28.735	31.811	400	541
INA-industrija nafte d.d.	16.269	14.544	138.417	163.640
Prirodni Plin d.o.o.	-	-	-	-
Plinacro d.o.o.	119	125	22.950	11.446
Croatia osiguranje d.d.	302	705	656	2.779
Hrvatska pošta d.d.	1.249	1.282	2.381	2.725
Hrvatske šume d.o.o.	361	474	2	4
Jadrolinija d.o.o.	91	49	487	581
Narodne novine d.d.	459	289	778	838
Hrvatska radio televizija	2.850	2.653	35	39
Plovput d.d.	8	24	51	165
Croatia Airlines d.d.	109	95	-	-
Petrokemija Kutina d.d.	3.773	3.675	152	13
Ministarstvo obrane RH	4.366	4.311	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	3.587	2.069	-	-
Osnovne i srednje škole	14.658	16.526	-	-
Pravosudne ustanove	1.254	1.838	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	9.979	4.161	-	-
Zakonodavna, izvršna i dr. tijela RH	4.442	5.131	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	17.261	20.202	-	-
Ostali korisnici	21.731	21.623	19.212	10.317
UKUPNO	131.603	131.587	185.521	193.088

34. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

Sudski sporovi

Grupa je u 2015. godini uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a d.d. i ovisnih društava.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, u iznosu od 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe Društva u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

Obveze iz poslovanja

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2015. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2015. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je 1.474.040 tisuća kuna (2014.:1.411.115 tisuća kuna).

Zaštita okoliša

HEP d.d. i ovisna društva kontinuirano prate i analiziraju utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu se pravodobno i objektivno izvješćuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Društvo ima sustav praćenja izdataka za zaštitu okoliša (RETZOK) kojim od 2004. godine prati sve izdatke u zaštitu prirode i okoliša.

Ministarstvu zaštite okoliša i prirode predani su zahtjevi za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite. Dio termoenergetskih postrojenja ishodio je okolišne dozvole – TE-TO Sisak – Blokovi A, B i C, TE-TO Osijek, TE Jertovec, TE Rijeka i Pogon Osijek HEP-Toplinarstva d.o.o., a za ostala postrojenja, postupak još traje.

Odlukom uprave HEP-a d.d. uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u kojem su navedene obveze i rokovi provedbe obveza sektora i društava uključenih u HEP-ov sustav trgovanja. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu otvorila je temeljem zahtjeva HEP-a d.d., devet Računa operatera postrojenja u registru EU. HEP d.d. je uspješno ispunio obvezu predaje emisijskih jedinica u Registar stakleničkih plinova EU za 2014. godinu, a za 2015. godinu unesen je podatak o verificiranim emisijama CO₂ koje su potvrdili verifikatori iz RH, te su predane emisijske jedinice na svih devet Računa operatera postrojenja u iznosima koji odgovaraju verificiranim emisijama CO₂.

U 2015. godini završeno je nefinancijsko izvješće o održivosti za 2013. i 2014. godinu za HEP grupu prema smjernicama Global Reporting Initiative (GRI 4). Izvješće o održivosti objavljeno je na internetskim stranicama HEP-a na hrvatskom i engleskom jeziku.

Tijekom 2015. je završen je postupak uvođenja sustava upravljanja zaštitom okoliša prema normi ISO 14001 u proizvodne HEP-ove objekte.

34. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

U 2015. godini nastavljeno je s uspostavom informacijskog sustava zaštite okoliša u HEP grupi u cilju objedinjavanja podataka vezanih uz zaštitu prirode i okoliša. INFOZOK je nadograđen modulima za prikupljanje podataka o korištenju i praćenju kakvoće voda te vođenju podataka o okolišnim dozvolama.

Opskrba na veleprodajnom tržištu plina

Od travnja 2014. godine HEP d.d. je Odlukom Vlade RH određen za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina u periodu do travnja 2017. godine. Temeljem navedenih odluka Vlade RH Društvo je zakupilo 70% skladišnih kapaciteta u podzemnom skladištu plina.

U razdoblju od 1. travnja 2014. do 31. ožujka 2015. godine Grupa je ugovorila zakup kapaciteta od 3.600 milijuna kWh, u razdoblju od 1. travnja 2015. do 31. ožujka 2016. godine Grupa je ugovorila zakup kapaciteta od 3.550 milijuna kWh, dok je u periodu od 1. travnja 2016. do 31. ožujka 2017. godine ugovoren kapacitet od 3.500 milijuna kWh.

Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu (HEP d.d.) prodaje plin opskrbljivačima u javnoj usluzi za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo po reguliranim uvjetima, te je dužan osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom.

35. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2015. godine Društvo je u svom vlasništvu imalo sljedeća ovisna društva:

Ovisno društvo	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP–Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP–Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP–Upravljanje imovinom d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP –Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovina električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP Energija d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP -Magyarország EnergiaKft	Mađarska	100	Trgovanje električnom energijom
HEP- Trade d.o.o. Mostar	BIH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP KS sh.p.k. Priština	Kosovo	100	Trgovanje električnom energijom
HEP- Trade d.o.o. Beograd	R Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
Program Sava d.o.o.	Hrvatska	100	Prostorno uređenje, projektiranje, građenje i nadzor
HEP Opskrba plinom d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba plinom
HEP-Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Poslovi telekomunikacija
Hrvatski centar za čistiju proizvodnju	Hrvatska	100	Poduka i savjetovanje iz područja čistije proizvodnje i sustava gospodarenja okolišem

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetske zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine, kao što je navedeno u bilješki 1.

Društvo HEP-Telekomunikacije d.o.o. osnovano je u 2013. godini, HEP-RVNP d.o.o. u 2014. godini je promijenio naziv u Program Sava d.o.o., dok je u 2014. godini osnovano novo društvo HEP Opskrba plinom d.o.o..

Društvu je u 2015. godini pripojeno Društvo APO d.o.o., dok je društvo HEP OIE d.o.o. pripojeno društvu HEP Proizvodnja d.o.o.

HEP NOC Velika je u 2015. godini prešao u vlasništvo HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o.

36. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA**Upravljanje rizikom kapitala**

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala.

Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i kredite i izdane obveznice prikazane u bilješki 24., 27. i 29., novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvi i zadržane dobiti.

Pokazatelj zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dug	5.640.015	4.975.732
Novac i novčani ekvivalenti	(2.493.166)	(1.079.900)
Neto dug	3.146.848	3.895.832
Kapital	24.025.203	22.077.573
Omjer neto duga i kapitala	13%	18%

Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovi mjerenja i na osnovi toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa financijske imovine, financijskih obveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u bilješki 2 uz konsolidirane financijske izvještaje.

Kategorije financijskih instrumenata

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijska imovina		
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	245.910	192.676
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	70.900	1.473
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	4.956.580	3.385.074
Ostala dugotrajna imovina	73.500	54.337
Financijske obveze		
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	81.876	-
Dugoročne obveze	6.036.244	5.239.661
Ostale kratkoročne obveze	2.860.839	2.825.772

36. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)***Ciljevi upravljanja financijskim rizikom***

Funkcija riznice u okviru HEP Grupe društvima pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

Tržišni rizik

Izloženost tržišnom riziku se prati i upravlja kroz analizu osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Upravljanje valutnim rizikom

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politike kroz korištenje ugovora valutne razmjene.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
	<i>(u tisućama)</i>	<i>(u tisućama)</i>	<i>(u tisućama)</i>	<i>(u tisućama)</i>
Europska Unija (EUR)	239.017	23.260	751.030	626.788
USD	10.738	30	3.775	5.954

36. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)***Analiza osjetljivosti strane valute***

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U slijedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	2015. godina u tisućama kuna	2014. godina u tisućama kuna
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	390.924	462.391
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	(4.869)	3.733

36. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju.

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum konsolidirane bilance. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum konsolidirane bilance bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. bi se smanjila za iznos od 5.963 tisuća kuna (2014.: 8.201 tisuća kuna), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama; 21,33 % zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2014.: 33,12%)
- osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se smanjila tijekom tekućeg razdoblja uglavnom zbog smanjenja udjela referentne kamatne stope u varijabilnoj stopi.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj financijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbe mreže.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u konsolidiranim financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

36. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća financijske imovine i obveza.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Grupe za nederivativnu financijsku imovinu. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova financijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstvima koja Grupa očekuje da će se novčani tijekom pojaviti u drugom razdoblju.

Dospjeće nederivativne financijske imovine

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2015. godina							
Beskamatne		4.097.584	803.872	55.069	46.927	68.923	5.072.375
Kamatne –promjenjiva kamata	3,00%	-	-	775	26.254	-	27.029
Kamatne – fiksna kamata		-	-	-	-	-	-
Ukupno		4.097.584	803.872	55.844	73.181	68.923	5.099.404
2014. godina							
Beskamatne		2.366.041	801.454	337.149	39.131	910	3.544.685
Kamatne –promjenjiva kamata		131	-	-	-	-	131
Kamatne – fiksna kamata	6,00%	62	10.618	522	-	-	11.202
Ukupno		2.366.234	812.072	337.671	39.131	910	3.556.018

36. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)****Dospjeće nederivativnih financijskih obveza**

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Grupe za nederivativne financijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
	%	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2015. godina							
Beskamatne		1.621.936	744.376	23.429	949.204	-	3.338.945
Kamatne – promjenjiva							
Kamata	2,31%	73.876	30.315	308.418	863.662	-	1.276.271
Kamatne – fiksna kamata	5,03%	0	632	319.220	1.453.234	4.066.660	5.839.746
Ukupno		1.695.812	775.323	651.067	3.266.100	4.066.660	10.454.962
2014. godina							
Beskamatne		1.980.663	862.644	89.568	846.629	118.899	3.898.403
Kamatne – promjenjiva							
Kamata	2,60%	81.010	54.902	323.469	1.440.009	-	1.899.390
Kamatne – fiksna kamata	6,50%	-	956	312.552	3.634.269	14.526	3.962.303
Ukupno		2.061.673	918.502	725.589	5.920.907	133.425	9.760.096

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 1.616.659 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele financijske imovine.

36. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na slijedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje nederivativnih financijskih instrumenata.

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u bilanci/izvještaju o financijskom položaju

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine u skladu sa MSFI 13:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market “(MTM)“ sukladno izračunu poslovnih banaka te da se vrijednost usklađuje na svaki izvještajni datum kroz dobit ili gubitak

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

36. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Razine fer vrijednosti priznate u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju:

	1. razina u tisućama kuna	2. razina u tisućama kuna	3. razina u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
2015. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	245.910	-	-	245.910
Derivatna financijska imovina	-	-	70.900	70.900
Derivatne financijske obveze	-	-	81.876	81.876
Ulaganje u nekretnine	-	236.778	-	236.778
2014. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	192.676	-	-	192.676
Derivatna financijska imovina	-	-	1.473	1.473
Ulaganje u nekretnine	-	236.153	-	236.153

37. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane financijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 29. travnja 2016. godine.

Potpisali u ime Društva dana 29. travnja 2016. godine:

Perica Jukić

Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
Z A G R E B 3.2
Ulica grada Vukovara 37

Tomislav Rosandić

Član Uprave

